

การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

The Development of an Instruction Ability Using Content and Language Integrated Learning (CLIL) with Other Learning Area

อโนทัย พลเยี่ยม เพชรแสง*

Anothai Ponyeam Pachsang*

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์*

English Program, Faculty of Education, Phetchabun Rajabhat University*

Anothai.pon@pcru.ac.th*

ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding Author)*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น 2) ประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 7 คน และ นักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 22 คน ได้มาโดยการเลือกอย่างเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบประเมินความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และ 2) แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม ผลการวิจัย พบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.61 2) กลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินหลังเข้ารับการอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม 12.07 คะแนน และ 3) กลุ่มเป้าหมาย มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.649$ S.D. = 0.554)

คำสำคัญ: แนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา, หลักสูตรฝึกอบรม

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop a training program on English instruction based on the concept of content and language integrated learning (CLIL) within other subject domains, 2) to evaluate the effectiveness of the training program, and 3) to investigate the satisfaction of the target group of participants towards the training program. Purposively selected, the target group of participants consisted of 7 teachers of English and 22 English-majored undergraduates from the Faculty of Education. The research instruments included: 1) an evaluation form on the instructional ability of the target group of participants on using CLIL within other subject domains, and 2) an evaluation form on the target group of participant's satisfaction towards the training program. The findings were as follows: 1) the effectiveness of the training program was rated at the highest quality level ($\bar{x} = 4.61$); 2) the mean post-test score of the target group of participants was significantly higher than that of the mean pre-test score, and 3) the target group of participants showed the highest level of satisfaction towards the training program ($\bar{x} = 4.649$, S.D. = 0.554).

Keywords: Content and Language Integrated Learning (CLIL), training program

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสริมสร้างสมรรถนะและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวปฏิบัติในการปฏิรูปการเรียนการสอน เพื่อให้ดำเนินการไปสู่เป้าหมาย (สถาบันภาษาอังกฤษ, 2557) มีการปรับจุดเน้นการเรียนการสอนให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้โดยเน้นการสื่อสาร (Communicative Language Teaching : CLT) ปรับการเรียนการสอนจากการเน้นไวยากรณ์มาเป็นเน้นการสื่อสารที่เริ่มจากการฟังตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้คำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ภาษา กระบวนการเรียนการสอนควรมีลักษณะเป็นการเรียนรู้ตามธรรมชาติที่ใกล้เคียงกับภาษาแรก (L1) คือภาษาไทยที่เริ่มเรียนรู้จากการฟัง และเชื่อมโยงเสียงกับภาพเพื่อสร้างความเข้าใจ แล้วจึงนำไปสู่การเลียนเสียง คือ การพูด และนำไปสู่การอ่านการเขียนในที่สุด การจัดการเรียนการสอนจึงควรเป็นการสอนเพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง (สถาบันภาษาอังกฤษ, 2557)

ในปัจจุบันนี้ การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนสามารถดำเนินการได้อย่างหลากหลาย เช่น การใช้แนวคิด รูปแบบ กระบวนการ วิธีการ เทคนิค หรือกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพกับผู้เรียน โดยมีแนวคิดที่ได้รับความนิยมและน่าสนใจอยู่แนวคิดหนึ่ง คือ แนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (Content language integrated learning หรือ CLIL) ซึ่งเป็นแนวคิดที่เริ่มต้นและถูกนำมาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษในช่วงปี ค.ศ. 1994 ที่ผ่านมา แนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นให้เนื้อหาสาระถูกสอนผ่านภาษาต่างประเทศ โดยมีจุดเน้นสำคัญในการสอน 2 ส่วน คือ การเรียนเนื้อหาโดยตรง และทำความเข้าใจภาษาต่างประเทศนั้นไปในขณะเดียวกัน (Darn, 2006) โดยจุดเด่นของแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา คือ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ เข้ากับบริบท และสามารถนำไปใช้ได้จริง

ในชีวิตประจำวัน ซึ่งแตกต่างจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไปที่มักจะเรียนรู้เฉพาะด้านกฎเกณฑ์และฝึกทักษะทางภาษา และเมื่อนำไปใช้จริง จึงไม่สามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์หรือบริบทที่พบเจอได้ การบูรณาการทั้งเนื้อหาและภาษาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปพร้อมกัน จึงส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ เข้าใจบริบทในการนำไปใช้ และเห็นประโยชน์ของการเรียนรู้เนื้อหาและภาษานั้น ๆ

ด้วยความสำคัญเช่นนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ รวมถึงนักศึกษาครูภาษาอังกฤษ ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนได้อย่างเป็นธรรมชาติ ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษที่บูรณาการกับเนื้อหาต่าง ๆ อย่างด้วยความเข้าใจบริบทในการนำไปใช้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ทบทวนวรรณกรรม

แนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (CLIL)

การเรียนการสอนตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (Content language integrated learning หรือ CLIL) เป็นแนวคิดที่นักการศึกษาเชื่อว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถทางภาษาที่ดีขึ้นได้ เป็นแนวคิดที่ส่งเสริมให้ผู้สอนนำภาษาต่างประเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการเนื้อหาสาระของรายวิชาอื่นมาผสมผสานกับเนื้อหาสาระที่เป็นรายวิชาภาษาต่างประเทศ จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ทั้งสองเนื้อหา รายวิชาไปพร้อม ๆ กัน ด้วยการจัดการเรียนรู้เช่นนี้จึงส่งผลให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ สามารถถ่ายทอดความคิดในรูปแบบของภาษาผ่านความรู้หรือเนื้อหาสาระในรายวิชาอื่นเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายทางการศึกษาที่สำคัญที่ต้องการให้ผู้เรียนนำเอาความรู้ทางภาษามาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้จริง โดยกรอบแนวคิดของการเรียนการสอนตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (Content language integrated learning หรือ CLIL) มี 4 ประเด็น (4Cs) (Coyle, Hood and March, 2010) ดังนี้

1. เนื้อหาสาระ (Content) การให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระทั้งทางด้านภาษาและรายวิชาอื่น โดยคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน รวมถึงเน้นให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้และพัฒนาทักษะที่เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
2. ทักษะการคิด (Cognition) ผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการรู้คิด เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยผ่านทักษะการคิด การทำความเข้าใจภาษาเป้าหมายและเปลี่ยนมาเป็นภาษาในรูปแบบของตนเองได้
3. การสื่อสารด้านภาษา (Communication) ผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้ฝึกใช้ภาษาที่เกี่ยวข้องกับบริบทและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน รวมไปถึงบริบททางสังคมและวัฒนธรรม และส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนด้วยกันในระหว่างการใช้ภาษาต่างประเทศ

4. วัฒนธรรม (Culture) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจในวัฒนธรรมที่หลากหลายทั้งในบริบทของสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมเฉพาะของบุคคลอื่น ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความหลากหลายของวัฒนธรรมและภาษา

ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (Content language integrated learning หรือ CLIL) นั้น ผู้สอนอาจแบ่งระดับความเข้มข้นของการบูรณาการภาษากับเนื้อหาวิชาอื่นได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้ (Dale and Tanner, 2012)

1. แบบเน้นเนื้อหาอื่น (Hard CLIL) เป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนบรรลุตามเนื้อหาสาระวิชาอื่นเป็นหลัก โดยใช้ภาษาเป้าหมายในการสอน ส่วนใหญ่มักใช้ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระอื่นนั้น โดยสอนผ่านการใช้ภาษาเป้าหมาย เช่น ผู้สอนที่จบทางด้านวิทยาศาสตร์ สอนเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้ภาษาต่างประเทศ

2. แบบเน้นภาษา (Soft CLIL) เป็นการสอนที่บูรณาการภาษาเป้าหมายกับเนื้อหาวิชาอื่นเข้าด้วยกัน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นภาษาเป้าหมายเป็นหลัก โดยนำเนื้อหาอื่นที่น่าสนใจมาเป็นส่วนหนึ่งหรือเป็นหัวข้อในการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มักใช้ผู้สอนที่เชี่ยวชาญในด้านภาษาเป้าหมายเป็นผู้จัดการเรียนการสอน เช่น ผู้สอนที่จบทางด้านภาษาต่างประเทศ สอนเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์ สังคม คณิตศาสตร์ หรืออื่น ๆ โดยใช้ภาษาต่างประเทศ

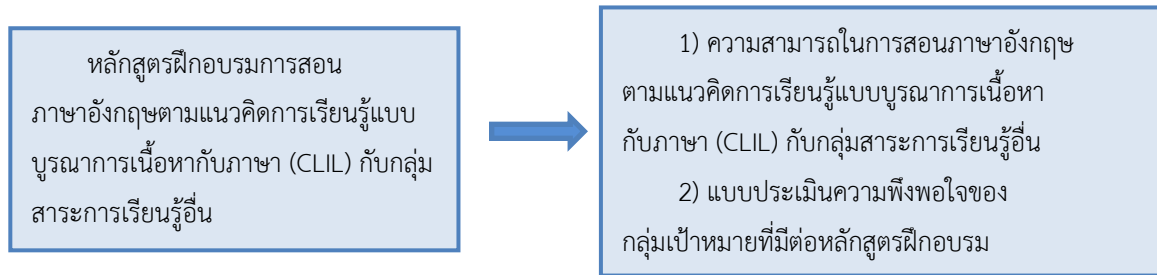
จะเห็นได้ว่า การเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (Content language integrated learning หรือ CLIL) เป็นแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งทางด้านภาษาและเนื้อหาสาระวิชาอื่นในรูปแบบบูรณาการไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ นำไปปรับใช้ได้จริง และเกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ในการจัดการศึกษาของประเทศไทยนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล สังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลก ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษานั้น ประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีคุณภาพชีวิตที่ดี อันได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี และ 8) ภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

และสำหรับงานวิจัยนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 6 กลุ่มสาระ นอกเหนือไปจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นแนวคิดหลักที่ใช้ในงานวิจัยนี้ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งโดยปกติแล้ว ในการจัดการเรียนการสอนด้านภาษาจะไม่นิยมใช้ภาษาต่างประเทศในการสอนภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่งของผู้เรียน โดยในงานวิจัยจะใช้เนื้อหาวิชาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมาบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นทั้ง 6 กลุ่มสาระ ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยีตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (Content language integrated learning หรือ CLIL)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1, 2 และ 3 จำนวน 7 คน ที่มีความสนใจเข้าร่วมการทดลอง และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 22 คน ได้มาโดยการเลือกอย่างเจาะจง (Purposive sampling) จากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ หลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ตัวแปรตาม คือ

1. ความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
2. ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ระยะเวลาในการวิจัย

ดำเนินการวิจัยในระหว่างเดือนกันยายน 2565 – เดือนสิงหาคม 2566 แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

การดำเนินงานในระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 2) สร้างแบบประเมินความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และ 3) สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น มีรายละเอียดดังนี้

1) หลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัย โดยเน้นการศึกษาในเรื่องการออกแบบการวิจัย การพัฒนาเครื่องมือวิจัย การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมายและสรุป

ผลการวิจัย และการเขียนรายงานการวิจัย ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการวิจัยมีความถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ได้มาซึ่งผลการวิจัยที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ

- 2) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งภาษา (CLIL)
- 3) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 4) จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นฉบับร่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 หัวข้อที่ใช้ในการอบรม

หัวข้อที่ใช้ในการอบรม	ระยะเวลา
1. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	1 ชั่วโมง
2. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	2 ชั่วโมง
3. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งภาษา (CLIL)	2 ชั่วโมง
4. ฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	2 ชั่วโมง
5. ฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	2 ชั่วโมง
6. ฝึกปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	5 ชั่วโมง
รวม	14 ชั่วโมง

- 5) นำหลักสูตรฝึกอบรมฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ช่วยประเมินและให้ข้อเสนอแนะ
 - 6) ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมตามข้อเสนอแนะ
 - 7) จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมฉบับสมบูรณ์
 - 8) นำหลักสูตรฝึกอบรมฉบับสมบูรณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพ
- 2) แบบประเมินความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น**
- 1) ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบประเมิน
 - 2) ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งภาษา (CLIL)
 - 3) สร้างแบบประเมินความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ แบ่งการประเมินความสามารถออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ และด้านการปฏิบัติการสอน จำนวน 10 ข้อ โดยแบ่งระดับความสามารถออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

ระดับ 5 หมายถึง มีความสามารถมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสามารถมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสามารถปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสามารถน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสามารถน้อยที่สุด

4) นำแบบประเมินความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

5) นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา โดยคัดเลือกประเด็น การประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 เพื่อนำไปใช้จริง

6) นำแบบประเมินความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงโดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1951) โดยมีค่าความเที่ยง 0.86

7) จัดทำแบบประเมินความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นฉบับสมบูรณ์

3) แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

1) ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

2) กำหนดกรอบเนื้อหา แนวคิดและขอบข่ายโครงสร้างของคำถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อ

3) สร้างแบบประเมินความพึงพอใจให้ครอบคลุมขอบข่ายที่กำหนดโดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (1967) โดยกำหนดเกณฑ์การให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เห็นด้วยในระดับมากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน

เห็นด้วยในระดับมาก เท่ากับ 4 คะแนน

เห็นด้วยในระดับปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน

เห็นด้วยในระดับน้อย เท่ากับ 2 คะแนน

เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน

4) นำแบบประเมินความพึงพอใจให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหา

5) นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา โดยคัดเลือกประเด็น การประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 เพื่อนำไปใช้จริง

ระยะที่ 2 การศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ในการศึกษาผลการใช้หลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ปฐมนิเทศ และชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัย

2) ประเมินความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นก่อนเข้ารับการอบรม

3) จัดการฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

4) ประเมินความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นหลังเข้ารับการอบรม

5) จัดกิจกรรมสะท้อนคิด อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม
การสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

6) วิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

**ระยะที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษ
ตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น**

หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้ว ผู้วิจัยได้ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอน
ภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากนั้นวิเคราะห์
และสรุปผลข้อมูลเพื่อรายงานผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. แบบประเมินความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ แบ่งการประเมินความสามารถออกเป็น 2 ด้าน
ได้แก่ ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ และด้านการปฏิบัติการสอน จำนวน 10 ข้อ โดยแบ่งระดับ
ความสามารถออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

ระดับ 5 หมายถึง มีความสามารถมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสามารถมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสามารถปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสามารถน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสามารถน้อยที่สุด

- วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง มีความสามารถมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีความสามารถมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีความสามารถปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีความสามารถน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีความสามารถน้อยที่สุด

2. การจัดกิจกรรมสะท้อนคิด อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการพูดคุยเกี่ยวกับความสามารถ
ในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นของตน
ทั้งช่วงก่อน ระหว่าง และหลังเข้ารับการอบรม

- วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็นที่สำคัญเพื่อนำเสนอควบคู่ไปกับข้อมูลที่วิเคราะห์จากแบบประเมิน
ความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระ
การเรียนรู้อื่น

3. แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนว
ทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ

เกี่ยวกับทัศนคติและความรู้สึกที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นการเลือกตอบตามระดับความเห็นของผู้ประเมินจำนวน 5 ระดับ

- วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 4.50 -5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 3.50 -4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก
- 2.50 -3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 1.50 -2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย
- 1.00 -1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

**ตอนที่ 1 คุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น**

ผู้วิจัยได้หาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ให้คะแนนตามระดับความเหมาะสม
ของหลักสูตร โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

- ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

- วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลได้ดังนี้

- 4.50 - 5.00 หมายถึง มีคุณภาพมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง มีคุณภาพมาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง มีคุณภาพปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง มีคุณภาพน้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง มีคุณภาพน้อยที่สุด

จากการหาคุณภาพ พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.61 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า
หลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระ
การเรียนรู้อื่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่มีคุณภาพ

**ตอนที่ 2 ความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา
และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นของกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังเข้ารับการศึกษา**

ผู้วิจัยได้ประเมินความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา กับภาษา
และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นของกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังเข้ารับการศึกษา โดยนำค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการประเมิน
ก่อนและหลังเข้ารับการศึกษา มาเปรียบเทียบกัน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนสอบก่อนและหลังการทดลอง

การประเมิน	n	($\bar{x}$)	S.D.	D
ก่อน	29	55.55	3.84	12.07
หลัง	29	67.62	2.27	

จากตารางที่ 2 พบว่า จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน (แบบประเมิน 20 ข้อ คะแนนเต็มข้อละ 5 คะแนน) กลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินก่อนเข้ารับการทดลอง คือ 55.55 (S.D. = 3.84) และค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินหลังเข้ารับการทดลอง คือ 67.62 (S.D. = 2.27) ซึ่งมีค่าความแตกต่างของคะแนนประเมินหลังเข้ารับการทดลอง สูงกว่าก่อนเข้ารับการทดลองเท่ากับ 12.07 คะแนน ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นของกลุ่มเป้าหมายสูงขึ้นหลังการทดลอง

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

หลังจากกลุ่มเป้าหมายได้เข้ารับการอบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นแล้ว ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น โดยผู้วิจัยนำผลจากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.649$ S.D. = 0.554) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตาม 3 ลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 12 กิจกรรมมีประโยชน์ และสามารถนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง ($\bar{x} = 4.966$ S.D. = 0.182) รองลงมาคือข้อ 5 กิจกรรมในหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ และเนื้อหา ($\bar{x} = 4.793$ S.D. = 0.483) และถัดมาคือข้อ 1 หลักสูตรฝึกอบรมมีความเฉพาะเจาะจง เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม ($\bar{x} = 4.759$ S.D. = 0.625)

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากการประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น พบว่า หลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.61 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการออกแบบหลักสูตรนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) อย่างละเอียด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องของการนำแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การออกแบบแผนการสอน การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการสอน ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถออกแบบและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างถูกต้องเป็นไปตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) และนอกจากนี้ เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดวัตถุประสงค์ คัดเลือกเนื้อหา ออกแบบกิจกรรม รวมถึงแนวทางการวัดประเมินผล ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเรียนรู้ได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการจัดการเรียน

การสอนของตนเองได้จริง นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังได้ให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร โดยให้วิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน การคาดการณ์เกี่ยวกับปัญหาหรือสถานการณ์ที่อาจจะส่งผลต่อการไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร รวมถึงการเตรียมการวางแผนสำหรับแก้ไขปัญหาล่วงหน้า ทั้งนี้ เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้มีโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จให้มากที่สุด ซึ่งการเตรียมการเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างละเอียดถี่ถ้วนนี้ส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยในเรื่องการเตรียมการเพื่อพัฒนาหลักสูตรนี้ตรงกับความคิดเห็นของ (Grave, 2000, Richard, 2001, Nunan, 1988) และ สุณีตา โฆษิตชัย (2555) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการสอบถามและเก็บข้อมูลพื้นฐานก่อนการออกแบบหลักสูตรต่าง ๆ จะช่วยสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นและความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจนและตรงกับวัตถุประสงค์ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการ และข้อมูลที่ได้มาเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ออกแบบหลักสูตรสามารถออกแบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรได้อย่างเป็นระบบ ทำให้การเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรที่สร้างขึ้นนั้นมีคุณภาพ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้

2. คะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นของกลุ่มเป้าหมายหลังเข้ารับการอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น 12.07 คะแนน ทั้งนี้ อาจเป็นผลมาจากการออกแบบหลักสูตรที่มีคุณภาพ เนื่องจากผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานความต้องการ หรือความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบหัวข้อต่าง ๆ ในหลักสูตร ทำให้หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าอบรมในหลักสูตรไปใช้ได้จริง และในการฝึกปฏิบัติระหว่างการอบรม กลุ่มเป้าหมายได้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ฝึกปฏิบัติกับการนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง จึงช่วยทำให้กลุ่มเป้าหมายสามารถพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาของตนเองได้มากขึ้นหลังเข้ารับการอบรม ซึ่งจากการออกแบบหลักสูตรในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรของ (Tyler, 1949) ที่ได้เสนอไว้ 4 ประการ ได้แก่ 1. มีความมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบางอย่างที่โรงเรียนควรที่จะแสวงหา 2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบางอย่างที่โรงเรียนควรจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ 3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไร จึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ และ 4. จะประเมินผลของประสบการณ์ในการเรียนอย่างไร จึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุถึงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งจากพื้นฐานทั้ง 4 ข้อนี้ ชี้ให้เห็นว่า การสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรต้องคำนึงถึงการกำหนดจุดมุ่งหมายของการกำหนดประสบการณ์ทางการศึกษา การจัดประสบการณ์ทางการศึกษาให้ผู้เรียน และการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร ซึ่งในการออกแบบหลักสูตรนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามแนวคิดพื้นฐานที่ไทเลอร์กำหนดไว้ จึงทำให้หลักสูตรที่นำมาใช้สามารถพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. จากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.649$ S.D. = 0.554) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 12 กิจกรรมมีประโยชน์ และสามารถนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง ($\bar{x} = 4.966$ S.D. = 0.182) รองลงมาคือข้อ 5 กิจกรรมในหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ และเนื้อหา ($\bar{x} = 4.793$ S.D. = 0.483) ถัดมาคือข้อ 1 หลักสูตรฝึกอบรมมีความเฉพาะเจาะจง เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม ($\bar{x} = 4.759$ S.D. = 0.625) ถัดมาคือข้อ 9 กิจกรรมมีความหลากหลาย แปลกใหม่ และท้าทายความสามารถของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.724$ S.D. = 0.518) ถัดมาคือข้อ 10 กิจกรรมช่วยพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษที่มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นได้เป็น

อย่างดี ($\bar{x} = 4.690$ S.D. = 0.593) ถัดมาคือข้อ 8 กิจกรรมมีความสนุกสนานและน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.655$ S.D. = 0.543) ถัดมาคือข้อ 7 จำนวนเนื้อหาและกิจกรรมมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ ($\bar{x} = 4.621$ S.D. = 0.552) ถัดมาคือข้อ 11 กิจกรรมมีความทันสมัย หลากหลาย และน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.586$ S.D. = 0.617) ถัดมาคือข้อ 2 เนื้อหาสาระในหลักสูตรฝึกอบรมมีความครบถ้วน สมบูรณ์ ต่อเนื่อง และสัมพันธ์กัน ($\bar{x} = 4.552$ S.D. = 0.562) ถัดมาคือข้อ 4 กิจกรรมในหลักสูตรฝึกอบรมช่วยส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการสอนภาษาแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาได้ ($\bar{x} = 4.517$ S.D. = 0.623) ถัดมาคือข้อ 3 จุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมมีความชัดเจน สามารถทำให้บรรลุผลได้จริง ($\bar{x} = 4.483$ S.D. = 0.623) และข้อสุดท้ายคือข้อ 6 การประเมินกิจกรรมในหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมทั้งในภาพรวมและแต่ละกิจกรรม ($\bar{x} = 4.448$ S.D. = 0.723) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกลุ่มเป้าหมายได้มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรมาตั้งแต่ต้น โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรม และการวัดประเมินผล จึงส่งผลให้หลักสูตรมีความเป็นไปได้ กลุ่มเป้าหมายจึงมีความมั่นใจว่าจะสามารถทำได้สำเร็จ จึงเกิดแรงจูงใจ มีความยึดมั่นในการทำ รวมถึงมีความยินดีที่จะทำเนื่องจากรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาและใช้หลักสูตร อีกทั้ง กิจกรรมในหลักสูตรนี้เน้นการลงมือปฏิบัติ ซึ่งส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายเห็นความสำคัญ และมีความตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตนเองได้จริง

บทสรุป

การพัฒนาความรู้ความสามารถของครูในด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเชื่อมโยงการนำความรู้และทักษะทางด้านภาษาอังกฤษไปใช้ได้มากกว่าการสอนในรูปแบบเดิมที่เน้นการเรียนรู้แค่ตัวภาษาแต่ขาดการบูรณาการหรือเชื่อมโยงให้เห็นถึงการนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งในการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นนั้น นอกจากการเข้ารับฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถแล้ว การกำกับติดตามเพื่อประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะยังเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นได้ การกำกับติดตามและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ทันเวลา และเหมาะสมกับบริบทแวดล้อมของการจัดการเรียนการสอน จะช่วยให้ผู้สอนสามารถพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนรู้อังกฤษตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาทั้งกับภาษา (CLIL) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นได้อย่างเต็มศักยภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2560*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สถาบันภาษาอังกฤษ. (2557). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- สุนิตา โฆษิตชัยวัฒน์. (2556, มกราคม – เมษายน). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษความรู้ด้านกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ และทักษะสังคมสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *Veridian E-Journal, SU*. 6(1): 430 – 447.
- Coyle, D., Hood, P. and Marsh, D. (2010). *CLIL: Content: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*. 16(3), 297-334.

- Dale, L. and Tanner, R. (2012). *CLIL A CLIL Activities: A Resource for Subject and Language Teachers*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Darn, S. (2006). *Content and Language Integrated Learning (CLIL): A European Overview*. Retrieved on 27 September 2021 from file:///C:/Users/User/Downloads/CLILAEuropeanOverview-ERICpdf.pdf.
- Grave, K. (2000). *Designing Language Courses: A guide for teachers*. Boston, MA: Heinle & Heinle.
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in *Fishbein, M (Ed.)*, Attitude Theory and Measurement (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.
- Nunan, David. (1988). *The Learner-Centred Curriculum: A study in Second Language Teaching*. Cambridge Applied Linguistic Series. Cambridge: Cambridge University Press.
- Richards, J. C. (2001). *Curriculum development in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tyler Ralph W. (1949). *Basic Principia of Curriculum and Instruction*. Chicago: the University of Chicago press.

Translated Thai References

- English Language Institute. (2014). *The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), Primary Education*. Bangkok: The War Veterans Organization of Thailand Printing House. (in Thai)
- Kositthaivat, Suneeta. (2013, January – April). Development of an English Camp Training Program to Enhance English Speaking Skills, English Camp Activity Knowledge and Social Skills for English Major Students, Faculty of Education, Silpakorn University. *Veridian E-Journal*, SU.6(1): 430 - 447. (in Thai)
- Ministry of Education. (2017). *Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (2008) revision B.E. 2560 (2017)*. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand., Limited. (in Thai)